

Odpowiedzialność wykonawcy za szkody powstałe na terenie budowy w świetle art. 652 Kodeksu Cywilnego

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

Jednym z zagadnień, które wywołują kontrowersje w nauce jest problematyka odpowiedzialności wykonawcy za szkody wynikłe na terenie budowy. Ma ona charakter bardzo złożony zarówno w wymiarze teoretycznym jak i praktycznym. Wykładnia art. 652 KC budzi wiele wątpliwości co do zakresu jego zastosowania i zakresu jego normowania. Jest tak dlatego, że proces wykładni z zastosowaniem kolejno dyrektyw interpretacyjnych językowych, systemowych i funkcjonalnych nie zapewnia jednolitych wyników, co prowadzi do rozbieżności w stosowaniu wspomnianego przepisu. Nie ma w tym zakresie spójności w orzecznictwie sądowym ani w doktrynie.

Problematyka odpowiedzialności wykonawcy, który protokolarnie przejmuje teren budowy z rąk inwestora za szkody wyrządzone na tym terenie stanowi zatem naturalną oś konfliktu pomiędzy wszystkimi uczestnikami procesu budowlanego. Tym samym naraża na niepewność bezpieczeństwa prawnego: inwestora, wykonawcę, podwykonawców, kierownika budowy, inspektora nadzoru, wszystkich innych uczestników procesu budowlanego, ale także osoby trzecie. Nie mają oni pewności czy, kiedy, na jakich warunkach i czy w ogóle będą ponosić odpowiedzialność za szkody wyrządzone na terenie budowy. Właśnie dlatego, z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa prawnego wszystkim uczestnikom procesu budowlanego istotne są odpowiedzi na te pytania.

Dyskusyjne jest w szczególności zagadnienie czy przepis art. 652 KC stanowi samodzielną podstawę odpowiedzialności, jak również, czy obejmuje on swoim zakresem wyłącznie odpowiedzialność deliktową, czy może sięga dalej, wywierając wpływ na kształt odpowiedzialności także o innym charakterze. Kontrowersje budzi kwestia czy art. 652 KC modyfikuje swoim zakresem dyspozycję art. 433 lub 434 KC. Powyższe pytania stanowią w zasadzie wstęp do rozważań nad badaną problematyką. Kolejne zagadnienia wywołują niemińsze trudności. Nie jest oczywiste co oznacza pozornie jasne określenie „protokolarne przejście terenu budowy”, czy protokolarne przejście należy traktować jako czynność faktyczną czy jako czynność prawną, co to jest teren budowy, czy wreszcie kiedy rozpoczyna i kiedy kończy się odpowiedzialność odszkodowawcza każdego z uczestników procesu budowlanego.

Zarysowane powyżej problemy mają fundamentalne znaczenie dla bezpieczeństwa prawnego tych, którzy w procesie budowlanym uczestniczą, a dostrzeżenie tej okoliczności determinowało cel podjęcia badań zmierzających do ustalenia kto, kiedy, na jakich zasadach prawnych i w jakim zakresie ponosi odpowiedzialność za szkody wyrzą-

dzone na terenie budowy. Zasadniczym celem badań było rozstrzygnięcie problemów zorientowanych wokół następujących zagadnień:

- 1) jaki jest zakres zastosowania art. 652 KC, a w szczególności do jakich reguł odpowiedzialności przepis ten znajduje zastosowanie, na jakie reguły wpływa, jakie jest jego znaczenie na płaszczyźnie odpowiedzialności odszkodowawczej,
- 2) jak prezentuje się odpowiedzialność za szkodę na terenie budowy od momentu protokolarnego przejęcia przez wykonawcę aż do oddania obiektu inwestorowi.

Praca została przygotowana przede wszystkim z zastosowaniem dogmatyczno-prawnej metody badań. Zawarte w niej wątki obejmują analizę przepisów przede wszystkim z zakresu prawa cywilnego, jednakże niekiedy uwzględniają regulacje przewidziane w innych gałęziach prawa, w szczególności prawa budowlanego.

Publikacja stanowi zaktualizowaną wersję rozprawy doktorskiej, która została przygotowana pod kierownictwem naukowym Pana prof. dr. hab. *Macieja Gutowskiego*, a także Pana dr. *Mariusza Zelka*, jako promotora pomocniczego – pracowników naukowych Katedry Prawa Cywilnego, Handlowego i Ubezpieczeniowego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Praca została obroniona w grudniu 2019 roku na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Składam serdeczne podziękowanie obu Promotorom: Panu prof. *Maciejowi Gutowskiemu* i Panu dr. *Mariuszowi Zelkowi* za szczególną pomoc w opracowaniu założeń metodologicznych pracy, za uwagi merytoryczne, dotyczące treści, zakresu zagadnień, a także formy ich ujęcia. Pragnę także podziękować za wsparcie wszystkim pracownikom Katedry Prawa Cywilnego, Handlowego i Ubezpieczeniowego, którzy uczestniczyli w końcowej fazie prac nad rozprawą, a z którymi dyskusja i wnioski z tej dyskusji pozwoliły mi nadać pracy ostateczny kształt. Podziękowania kieruję również do recenzentów, których cenne uwagi pomogły nadać książce jej finalną treść. Słowo szczególnego podziękowania składam moim bliskim, bez których wyrozumiałości, cierpliwości i wsparcia praca doktorska nie mogłaby powstać, a niniejsza publikacja nie mogłaby się ukazać.

Poznań, luty 2021 r.

dr Marek Żółtko

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl